

**KOHTUTE HALDAMISE NÕUKOJA
NELJAKÜMNE KUUENDA ISTUNGI
PROTOKOLL**

Tallinnas

28. septembril 2009

Kohalviibijad

KHNI liikmed:

Märt Rask, Riigikohtu esimees, kohtute haldamise nõukoja esimees
Meelis Eerik, Harju Maakohtu kohtunik
Tiina Pappel, Tallinna Halduskohtu kohtunik
Ivo Pilving, Tartu Ringkonnakohtu kohtunik
Andra Pärsimägi, Tartu Ringkonnakohtu kohtunik
Urmas Reinola, Tallinna Ringkonnakohtu kohtunik, asendusliige
Norman Aas, riigi peaprokurör
Nele Parrest, õiguskantsleri asetäitja-nõunik õiguskantsleri esindajana
Urmas Reinsalu, Riigikogu liige (lahkus kell 14.30)
Ken-Marti Vaher, Riigikogu liige (lahkus kell 14.30)

Teised osalejad:

Rein Lang, justiitsminister
Pavel Gontšarov, Viru Maakohtu esimees
Tamara Hristoforova, Tartu Halduskohtu esimees
Donald Kiidjärv, Tartu Maakohtu esimees
Helve Särgava, Harju Maakohtu esimees
Virve Altuhoova, Viru Maakohtu kohtudirektor
Tõnis Piir, Tartu Maakohtu kohtudirektor
Rein Talvik, Harju Maakohtu kohtudirektor
Marko Aavik, Justiitsministeeriumi asekancler
Maris Juha, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna õigusloome ja arenduse talituse juhataja
Gerly Kiipsaar, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna õigusloome ja arenduse talituse nõunik
Kadri Roos, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna õigusloome ja arenduse talituse nõunik

Juhatas:

Protokollis:

Märt Rask, Riigikohtu esimees, kohtute haldamise nõukoja esimees
Kadri Roos, Justiitsministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna õigusloome ja arenduse talituse nõunik

Algus 14.00

Lõpp 15.10

Päevakord:

Justiitsministri ülevaade 2010.a kohtute eelarvest

Rask: Justiitsminister kutsus kokku erakorralise kohtute haldamise nõukoja istungi selleks, et anda ülevaade eelarve kujunemisest. Eelkõige huvitab siinviibijaid ilmselt kohtute eelarve küsimus, aga loodame, et minister peatub ka üldisematel teemadel sel põhjusel, et meil puudub ettekujutus 2010.a eelarvest laiemalt. Praegu on täpsematest numbritest rääkida keeruline, seega peame ilmselt planeerima arvudel baseeruva eelarve arutelu mõnevõrra hiljem.

Lang: Rääkides justiitsministeeriumi haldusala, eelkõige kohtute eelarvest, tuleb silmas pidada, et me oleme väljumas majanduskriisist ning Eesti eesmärgiks võiks olla minna 2011.a üle eurole. Selleks on vaja täita teatud kriteeriumid: inflatsiooni- ja avaliku sektori defitsiidi kriteerium. Avaliku sektori defitsiit ei tohi 2009.a ega 2010.a ületada 3%. Avaliku sektori alla ei kuulu üksnes riigieelarve, aga kogu avalik sektor – konsolideeritakse kõik omavalitsused, avalik-õiguslikud isikud ja äriühingud, mille tellijaks on ainult riik. Avaliku sektori eelarvesse konsolideeritakse ka Riigi Kinnisvara AS, mille tulemusel kui RKAS võtab rohkem laenu või teeb rohkem kulutusi, kui tal on tulused, siis see vahe läheb defitsiidi poolele. Niisiis on kõik RKASi investeeringud eelarve tasakaalu halvendavad asjaolud. Sellest tulenevalt ei ole valitsuse eesmärk hoida ainult riigieelarvet 3% raamides, aga kogu avaliku sektori eelarvet, s.h kohalikke omavalitsuste omi. Valitsus otsustas, et eelarve ei tohi minna defitsiiti üle 3%,

aga selle 3% piiridesse on otsustatud jääda, sest täielik tasakaal tooks kaasa alafinantseerimise erinevates haldusalades.

Kevadel, maikuus oli valitsuses esimene tõsisem arutelu sel teemal, kuidas sellesse piirmäära mahtuda, ning seal otsustati, et rahandusminister saadab oma käskkirjaga välja piirnumbrid, mille sisse kõik ministriumid püüavad mahtuda. Äraseletatult oli see piirnumber selline, et võeti aluseks tänavune lõplik riigieelarve koos kahe lisaelarvega ning sellest omakorda vähendati kõigi ministriumite tegevuskulusid, kuhu kuuluvad ka palgad ja majanduskulud, 9 protsenti. Sama oli ka Justiitsministeeriumi ülesanne. Justiitsministeerium vaatas oma võimalused üle, esitas oma nägemuse olukorrast ning samuti väga selged lisataotlused.

Lisataotlused, mida me valitsusele ja rahandusministrile esitasime, olid järgmised:

- Esiteks, mis puudutas RKASi üürimakseid, sinna me taotlesime juurde 24 miljonit krooni selleks, et maksta ära olemasolevad lepingud, mis on RKASiga sõlmitud. Need puudutavad eelkõige kohtuhooneid, kuid ka Jõhvi ja Murru vanglat.
- Siis me taotlesime juurde prokuröride palga säilitamiseks 2009.a tasemel 5,8 miljonit, kohtunike palga säilitamiseks 2009.a tasemel 20,1 miljonit; prokuratuuri ametnike palga säilitamiseks 2,24 miljonit ja kohtuametnike palga säilitamiseks tänavuse eelarve tasemel 9,9 miljonit.
- Siis me taotlesime juurde vanglaametnike töötasuks kokku 37 miljonit, selleks et viia nad samale kohtlemistasemele politseiametnikega. Selleks on juba olemas poliitiline kokkulepe.
- Siis me taotlesime juurde advokatuurile riigi õigusabi kuludeks kuludeks 19 miljonit krooni ja kohtupsühhaatrilise sundravi rahastamiseks 7,2 miljonit.

Need olid meie lisataotlused. Tulemused olid järgmised:

- RKASi lepingutest Justiitsministeeriumile probleemi ei teki. Lepingud on läbi räägitud, mõned lepingulised kohustused on allapoole räägitud ja selles osas ei teki meil mingisuguseid eriarvamusi. Uue Tallinna Vangla rahastamiseks on rahandusministeeriumiga skeem kokku lepitud – riigieelarve tasakaalu hakkab see mõjutama 2013.a, järelikult sõltub kõik meie enda võimekusest ehitusluba kätte saada ja kopp maasse lüüa.
- Valitsus ei pidanud võimalikuks vähendada kohtunike, prokuröride, kohtuametnike ja prokuratuuri ametnike palka justiitsministri ettepanekul, see summa on täies ulatuses rahuldatud. Seega eelarveplaanis, mis on valitsusel kavas homme kinnitada, peaksid kohtunike, prokuröride, kohtuametnike ja prokuratuuri ametnike palgad jääma täpselt sellisele tasemele, nagu nemad on täna, 2009.a tasemele. Tõsta ei õnnestu.
- Vanglaametnike ja politseinike palga võrdsustamiseks eraldati meile 16,4 miljonit krooni, mis tähendab seda, et ametipalgad muutuvad politseinike ja vanglaametnike korral võrreldavaks. Ebavõrdseks muudavad olukorra hetkel eripension ja ametikorterid. Vähemalt see lõhe ei süvene.
- Täiendavalt oleme saanud 10 miljonit krooni kokku IT arendamiseks, mis on väga napp. Seega saame arendada omatuludest ja struktuurivahenditest.
- Mis puudutab advokatuuri – 10 miljonit krooni otsustati võrreldes piirsummaga juurde anda, seega järgmisel aastal on määratud kaitse osutamiseks ja riigi õigusabiks kokku 46 miljonit krooni. See ei ole küll hea number, aga saan aru, et advokatuur on selle numbriga leppinud.
- Probleem on olnud kohtupsühhaatriline sundravi, mille kulu me mõjutada ei saa. Hetkel oleme suutnud Viljandi Haiglaga kokku leppida tasu, mis on tunduvalt allpool Haigekassa hinnakirja, aga kuna sundravile suunatud isikute arv on kasvanud, on meil tekkinud Viljandi Haigla ees võlg, mis on lubatud rahandusministeeriumi reservist katta. Selleks, et järgmisel aastal sama olukord vältida, on eelarve 6 miljonit krooni suurem.

See on kogu ülevaade. Kohtunike palk ei ole seekord tüliküsimuseks, kohtuametnike palk ei lange samuti. Kohtute majandamiskulude osas on vaja hinnata, millised on meie võimalused. Muret tekitav on IT areng – meil on tegus organisatsiooni RIKi näol, oleme teinud plaane, kuidas edasi arendada nii e-toimikut kui ka kohtute infosüsteemi. Tänavu on areng seiskunud ning kui struktuurifondide taotlust ei rahuldata, ei ole ka järgmisel aastal KISi arendamiseks raha. On võimalik variant, et kohtute eelarvete läbirääkimise käigus leiame mõned lahendused, kuidas suunata raha KISi arenguks.

Pilving: Küsiksin RKASi kohta – varem on tehtud ettepanekuid, et RKASi kulud võiks üle vaadata ja palku kärpida. Kas selles valdkonnas on muudatusi?

Lang: Eelarve tasakaalule ei annaks see muudatus midagi. Kui JM maksab vähem, siis see ei muuda üldist eelarve tasakaalu.

Pilving: Kui vähenevad RKASi kulud, siis liigume sammu tasakaalu suunas.

Lang: See on tõsi, aga see sõltub rahandusministeeriumist. Mis puudutab RKASi kui organisatsiooni tegevuskulusid, siis võin kinnitada, et see ei ole probleem. Probleemiks on ettevõetud investeeringud – koolid, büroohooned jne, mida ei saa peatada. Selleks, et neid edasi teha, tuleb võtta laenu, kuna neil omal käibevahenditest ei jätku. Laen arvutatakse kohe tasakaaluarvestusse sisse miinusemärgiga.

Külmutamine oleks näiteks EKEI seisukohast katastroof. Seega on JMi huvi, et makstaks üüri, mille arvelt oleks RKASil võimalik hooneid ehitada.

Pilving: Ma ei tea erinevate kulude proportsioone, aga eeldame, et kui kõik pingutavad püksirihma, peaks seda tegema ka RKAS.

Lang: Ega meil ei ole olnud huvi rohkem maksta, kui see väärt on. Me ostame neilt kompleksteenust ning oleme kogu eelarve detailselt läbi arutanud. Ma ei saa küll öelda, et mujal ei võiks õhku sees öelda. Meie väga suur huvi on Tallinna Vangla ehitus. Täna on ehitis varisemisohtlik, ebatavaline, ülevisete oht on suur, kuna kõrvale planeeritakse teed. Oleme saanud Tallinna linnaga kokkuleppele, et linn ehitab sinna suure seina, mis on imelik lahendus. Kui saaks uue hoone enne, kui tee valmib, jääksid sellise ebamõistlikud investeeringud tegemata. Rummuga on sama teema.

Rask: Kui olid esimesed eelarve kärped, arutasime samuti RKASi teemat ning olen aru saanud, et paljud kohtujuhid mõtleavad tagasi ajale, kui majandati ise ning siis justkui oli odavam. See on illusioon, kahtlemata ei ole võimalik maja kasutada ilma selle väärtuse vähenemiseta. Arvan, et RKAS on üks ökonoomsemalt tegutsevaid kinnisvara arendajaid üldse. Ta on oluliselt tõsisemalt kontrollitud, samuti kaldun arvama, et ühiskogemus on seal parem. Aga teave sellest, et on toimunud läbirääkimised ja hinnaalandused – see on igati tervitatav.

Lang: Isegi kui lahendada olukorda jõuga, et võtate nüüd 5% hoolduslepingute summast maha, siis see ei anna efekti eelarve osas. Meie oleme RKASiga rahul, kuigi väiksemaid konflikte on ikka. Nimelt meil on hulgaliselt kohtumaju, kus on suur pind, aga realselt kasutuses on vähe. Näiteks vanad kreisikohtu hooned nagu Paides – suur maja, suur hulk koridore, suured kabinetid, aga kõike tuleb kütta ning iga ruutmeeter maksab. Küsimus on selles, et kas loobume majast, ehitame klaasist ökonoomse maja või on neil vanadel hoonetel oma selge väärtus. Oleme seni valinud teise võimaluse.

Aas: Üks märkus nende kulude kohta – kui me esmakordselt nende kärbetega kokku puutusime, tekkis olukord seoses asjaoluga, et RKASi kulud moodustavad majanduskuludest 2/3. Kui ülesandeks oli vähendada majanduskulusid 9% rendilepinguid puudutamata, oli tulemuseks, et rendilepingutest ülejäänud 1/3-st tuli kärpida 27%. Nüüd ma saan aru, et kui me räägime majanduskulu kärbetest, siis sellest, mis jääb RKASi kuludest üle.

Lang: See on plaan, aga enne lõplikku otsust on veel homme valitsuse istung, millele järgneb menetlus parlamendis. Valitsusel on 50 häält, mis tähendab tõsist pingutust.

Pappel: Seega ei ole loota, et Tallinna Vanglaga saaks pidada videokonverentsi? Vangide kaebuste arv on väga palju kasvanud.

Rask: Vangide kaebused moodustavad hetkel halduskohtu koormusest vist ühe kolmandiku.

Lang: Siis on vaja vaadata, mis olukorrast saab. Me tegime vahele vaidemenetluse lootuses, et nii jääb kohtuasju vähemaks. Tulemus oli vastupidine, lisaks menetleb Justiitsministeerium ka vaideid. Seega on üheks meie põhitegevuseks ka vastamine õiguskantsleri kirjadele, miks ma hindame kinnipeetava kohtlemist nii, mitte naa.

Pilving: Kas on ka kontrollimehhanism, et kinnipeetav ei pöörduks korraga kohtusse ja õiguskantsleri poole samas asjas?

Parrest: Meil on tihe suhtlus kohtutega ning ka juurdepääs kohtute infosüsteemi.

Rask: Algne küsimus oli, miks ei ole Tallinna Halduskohtul videokonverentsi võimalust Tallinna Vanglaga.

Aavik: Saadame hooldusspetsialisti kontrollima, sest ühendused peaksid mõlemas kohas olemas olema.

Reinsalu: Meie peame kahjuks hetkel lahkuma.

Rask: Kas info, mida andis minister, mille kohaselt säilitatakse kohtunike ja kohtuametnike palgatase – kas te kavatseda seda parlamendis rünnata, toetada, täiendada?

Reinsalu: Minimaalselt toetame, edasise seisukoha kujundame töö käigus.

Vaher: Kindlasti ei ründa.

(Vaher ja Reinsalu lahkuvad kell 14.30.)

Pärsimägi: Advokatuuri kohta – kas see 46 miljonit on käesoleva aasta eelarvest suurem, väiksem?

Lang: Natuke on suurem.

Aavik: See on suurem summa kui sel aastal pärast kärpeid, aga väiksem kui eelarveaasta alguses. Varasematel aastatel oli advokatuuril võimalik koos jääkidega kasutada ligikaudu 50 miljonit, aga need saavad käesoleval aastal otsa. 46 miljonit on hetkel miinimumsumma, sest riigi õigusabiasjade arv on kasvanud.

Pärsimägi: Mis lahtrisse kuulub riigilõivust vabastamine või see ei kuulu siia? Arvan, et vabastame ligikaudu 20%.

Aavik: See on kindlasti rahandusministeeriumile teada.

Aas: Üks märkus, mis on antud teemaga seotud – mulle on tulnud prokuratuuridest tagasiside, et advokaadid kaebavad iga hinna eest edasi, et saada õigusabi tasusid. See tuli välja siis, kui üks süüdimõistetut võttis prokuratuuriga ühendust, et maksta ära väljamõistetud kahju ning selgus, et advokaat oli asja vaidlustanud. On indikatsioone, et kaitsja vaidlustab lahendi ka juhul, kui klient on tulemusega rahul, eesmärgiga saada määratud kaitsja tasu. Teisest küljest koormab see ka kohtusüsteemi. Ühelt poolt võiks seda informatsiooni kontrollida, teiselt võiks mõelda, kuidas selliseid edasikaebamisi oleks võimalik vältida.

Lang: 01.01.2010 jõustub uus advokatuurseadus, millega langeb ära vaidlus kuidas ja kui palju peab riik maksma õigusabi korraldamise eest. Seni on iga-aastane n.ö korraldustasu olnud 600 tuhat krooni. Advokaat on väitnud, et nemad ei tule selle summaga välja, korraldada võiks keegi teine, nemad osutavad. Lõpuks jõudsimme kokkuleppe – 1. jaanuarist on advokatuurile eraldatud raha üks tervik, mille eest nii korraldatakse kui osutatakse õigusabi. Nii tekib juhatusel väga selge vastutus ning nad ei saa tugineda väitele, et nad ei saa midagi teha hinna või korralduse osas. Siis saame ka hakata tegema järelevalvet otstarbekuse üle.

Pilving: Ilmselt peaks siin olema mehhanism, et kui on ilmselgelt põhjendamatult edasikaebamine, siis kaitsja tasu ei maksta.

Lang: See on kohtuniku otsustada.

Rask: Tegemist on delikaatse probleemiga. Kui mina advokaadina praktiseerin, nõuti kliendi allkirja, et too ei soovi edasi kaevata. Ehk advokaat ei saa õigusabi osutamisest keelduda. Kui nüüd see kohustus on muutunud võimaluseks raha teenida, siis tuleb leida hoovad advokatuuri sees, kuidas seda vältida. Prokuratuuri või kohtu sekkumist kliendisuhtesse peaks olema minimaalselt. Vastasel korral tekib kaebuste laviin selle peale, et advokaat ei kaevanud edasi. Ainult kohtu poolt kaitsja tasu mitte määramine ei aita. Igal juhul tasub seda infot kontrollida.

Aavik: Esimesest jaanuarist jõustub säte, mis võimaldab pääseda perspektiivitutest kaebustest. Kui advokaat näeb, et kaebus on ilmselgelt perspektiivitu, siis piirneb tema poolt õigusabi osutamine kaebuse kohta analüüsi kirjutamisega. Selle rakendamine on sisedistsipliini küsimus.

Kiidjärv: Lihtne on vaadata statistikat, eriti kriminaalis on näha, et enamik edasikaevatud lahendeid jäävad jõusse. Selle järgi tekib küsimus, et kelle jaoks on kaebamine kasulik, aga siin ei ole head lahendust. Kuid mul on teine küsimus seoses kohtute majandamiskuludega: mis on ministeeriumi plaan kohtumajadega pikemas perspektiivis? Suvel käis sel teemal tihe kirjavahetus kolme maja suhtes: Valga, Jõgeva ja Põlva. Küsimus on, mis saab edasi – Jõgeva on väga õnnetu, sest ta näeb kohutav välja, seal ei ole normaalseid töötingimusi.

Lang: Jõgeva osas olime välja kuulutama hoonestusõiguse konkurssi, kui siseminister tegi ettepaneku ehitada uus politsei- ja kohtumaja kokku. Seda küsimust läheme siseministriga Jõgevale arutama 17. oktoobril. Kunagi me seda võimalust pakkusime, kuid siis nad loobusime. Meie jätkasime, meil on krunt, lõppfaasis detailplaneering ning hoonestusõiguse konkursi võiks välja kuulutada. Seega kuulame nad praegu ära, kuid oleme arvamisel, et aega kaotada ei tohi. Vajadusel läheme üksi edasi. Põlva kohtumaja ei ole me kavatsenud kinni panna. Seega kohtumajade sulgemine ei ole lähima 2 aasta probleem. Edaspidist ei ole võimalik prognoosida, samas kui rahalised võimalused paranevad ei ole kohtumajade sulgemiseks põhjust. Kuni kohtunikud on veendunud, et Põlva ja Võru kohtumaja on vaja, on JMil raske leida vastuargumente. Kui te ise teete ettepaneku kohtumaja sulgemiseks, siis on võimalik seda edasi arutada.

Rask: Väikestes kohtades hakkab õigusemõistmist ilmselt eelkõige takistama advokaadi puudumine. Advokaat elab turutingimustes ning kui väikestes kohtadesse ei teki advokaadibüroosid, jäävad need kohad suuremate linnade advokaatide teenindada. Samuti ei suudeta ilmselt advokatuuris tekitada sama olukorda, mis notariaadis, kus koda sellisel juhul kulud kompenseerib. Seega tõuseb see probleem varem või hiljem päevakorda.

Aavik: Ei ole välistatud, et advokaat jõuab sellise lahenduseni. Esimesed sammud on advokaat selles osas teinud, hetkel proovitakse lahendada Kärkla probleemi omal algatusel. Eelmisel nädalal olid advokatuuri esindajad Hiiumaal ning andsid ka tagasiside, et on leidnud esialgse lahenduse, kuidas tagada õigusabi Hiiumaal pikemas perspektiivis.

Märgin veel eelarve teema juurde, et need valitsuse poolt kokkulepitud eelarvenumbrid tähendavad, et süsteemi sees tuleb tõsta ressursse ümber ja leida kokkuhoiukohti, kuid seda arutame täpsemalt detsembris. Põhjuseks on, et käesoleval aastal, kui tehti teine eelarvekärbe, kärbiti ära JM juures asuvad reservid, s.h kohtuametnike koolituskulud ja täitmata kohtunikukohad. Seda peaks KHN arutama, näiteks kohtumenetluse töögrupi aruande valguses, kas järgmisel aastal on vaja kohtuametnikke koolitada, kohtute infosüsteemi arendada, kohtunike kohti täita. JM on varasemalt kohtudirektoritele välja käinud võimalikud kärpekohad, kust seda raha oleks võimalik leida ilma palku kärpimata, nt registritest teatud ametikohtade koondamise kaudu, kuna registrite koormus on oluliselt langenud jne.

Rask: Eelmisel KHNi istungil kuulasime ära kohtumenetluse tööühma lõpparuande, mis väärrib tõsist arutelu järgmisel kohtunike täiskogul. Siis tuleb arutelu sel viisil ette valmistada, et võetakse vastu konkreetsed otsused, jagatakse konkreetsed rollid, kujundatakse n.ö abinõude plaan. Siis tuleb ka mõelda selle peale, kuidas need meetmed on rahaliselt kaetud. Praeguse eelarve menetlemise staadiumis puudub ettekujutus, kui suured võivad olla kulud.

Pappel: Milline on hetkel kohtunikekohtade täitmise poliitika? Milliseid kohti täidetakse, milliseid ei täideta?

Gontšarov: Täiendan küsimust: Viru MK näite põhjal on Viru MK-s ajutiselt 32 kohta (seaduses see ajutine ei ole); tegelik number peaks olema 30. Minister lubas kuulutada konkursi kahele kohale. Lisaks nendele kohtadele on tekkimas vajadus veel kahe koha täitmiseks – üks kohtunik esitas avalduse pensionile minekuks seoses tööväime kaotusega, teise ametist lahkumine võib tulla kõne alla seoses Keeleinspektsiooni järelevalvega. Kasutaksin juhust ja tõstataks kohtunikukohtade täitmise küsimuse Viru MK kontekstis.

Särgava: Lisan omalt poolt, et Harju MK 66st kohtunikust töötab 56. Käimas oleva konkursiga täidetakse kaks kohta, samal ajal on aga üks kohtunik esitanud avalduse pensionile jäämiseks. Nii suure töökoormusega ei ole mõeldav, et on nii palju vakantseid kohti. Seega toetan selle küsimuse tõstatamist.

Rask: Seega küsimus on, milline on vabade kohtade täitmise üldpoliitiline suund?

Lang: Kuna eelarve hakkab selguma, tuleb hakata ka otsuseid tegema. Harju MK olukord on ministeeriumile teada ja tuleb hakata konkursse välja kuulutama. Üks probleem on, et kohtuniku lahkumisest saame teada liiga hilja ning koha täitmine võtab aega keskmiselt aasta. Tekib olukord, kus me enne ei saa konkursi välja kuulutada, kui on olemas kohtuniku lahkumisavaldus. Aga me langetame need otsused lähinädalatel.

Rask: Teen ettepaneku vaadelda seda probleemi väga konkreetsete kohtute kontekstis. Kuna vabanevad väga erineva spetsialiseerumisega kohad, on vajalik eelnevalt läbi rääkida kohtu juhiga, milline oleks parim lahendus – võib-olla anda juurde ametnike kohti. Tunnistan, et tegemist on pikaajalise protsessiga ning ka Riigikohus menetleb avaldust, kui see saabub, nii kiiresti kui võimalik.

Pilving: Miks on kandideerimisprotseduur üles ehitatud lineaarselt? Julgeolekukontrolli alustatakse pärast eksami läbimist, erinevad etapid järgnevad eelneva läbimisel. Neid etappe oleks võimalik läbida paralleelselt – seadus seda ei keela. Nii võiks kohtunikukoha täita 3 kuuga.

Lang: Olen nõus, aga see on seadusest tulenev protsess.

Pilving: Seaduses ei ole kirjas, et julgeolekukontrolli võiks läbi viia ainult isiku suhtes, kes on läbinud eksami.

Rask: Enne seda ei ole põhjust julgeolekukontrolli Kaitsepolitseilt taotleda.

Pilving: Põhjuseks on see, et isik on esitanud kohtunikuks kandideerimise avalduse ning neid, kes eksamist läbi kukuvad, on siiski väga vähe.

Lang: Mina olen seda meelt, et täna niiviisi ei saa, aga selle probleemi lahendab eelnõu.

Aas: Prokuratuuris on sama probleem natuke teisel kujul. Meie saadame isikud julgeolekukontrolli pärast esimest eksamit, mille läbib ainult 50%. Kohene kontroll tooks kaasa suure töökoormuse eelkõige Kaitsepolitseile ja Teabeametile.

Rask: See probleem leiab lahenduse kohtute seaduses. Tahaksin tunnustada ministeeriumit tarkade otsuste eest, sest kohtusüsteem ei ole mänguasi ning siin tehtud vead löövad välja 10-20 aasta pärast. Kui suudetakse säilitada selge suund, et ka tulevikus on kohtunikuamet prestiižne, siis see eelnõu seda suunda toetab. See on tunnustamist vääriv otsus. Pakun välja, et võtame ettekande teadmiseks ning KHN soovib olla eelarvemenetlusega kursis. Konkreetsete numbrite arutamisel tuleks KHNile anda võimalus nendega tutvuda oma seisukoht võtta.

Eerik: Sellises olukorras, kus räägime 9% täiendavast kärpest ning kohtunike ja kohtuametnike palk ei vähene, on see hea uudis. Seega soovin tunnustada ministrit kui heade uudiste toojat.

Otsus: KHN võtab esitatud ülevaate teadmiseks.

KHNi istungi lõpp kell 15.10.

Märt Rask
Juhataja

Kadri Roos
Protokollija